

PETITIE

‘behoud openbaar en katholiek onderwijs in Jirnsom’

Sandra Nugteren
Ingrid Heins
Rienk de Vries

11 September 2024

1. Aanleiding en doelstelling petitie
2. Resultaten
3. Conclusies
4. Hoe nu verder?
5. Vragen van dorpsbewoners en onze antwoorden

1. Aanleiding en doelstelling petitie

- Conclusie draagvlakonderzoek december 2023: *“Wij zijn van mening dat een fusie tussen de scholen het meest toekomstbestendige onderwijs oplevert voor de gemeenschap van Jirnsum. Daarbij bevelen wij aan een zeer zorgvuldig proces in te gaan”*
- Jan-mei 2024: aan de stappen in bovengenoemd proces is geen serieuze invulling gegeven
- Mei 2024: BMS zegt ‘nee’ tegen samenwerkingschool
- Openbare school It Tredde Sté zal naar alle waarschijnlijkheid volgend jaar worden opgeheven
- De openbare identiteit dreigt dus uit Jirnsum te verdwijnen
- Signalen uit het dorp

Wie zijn wij?

- Bezorgde dorpsbewoners met verschillende achtergronden en van beide identiteiten
- Ons belang is uitsluitend die van het dorp en haar huidige en toekomstige kinderen

Onze doelstelling:

Peilen in hoeverre het dorp Jirnsum de katholieke én openbare identiteit in het basisonderwijs van Jirnsum wil behouden

2. Resultaten (1/4)

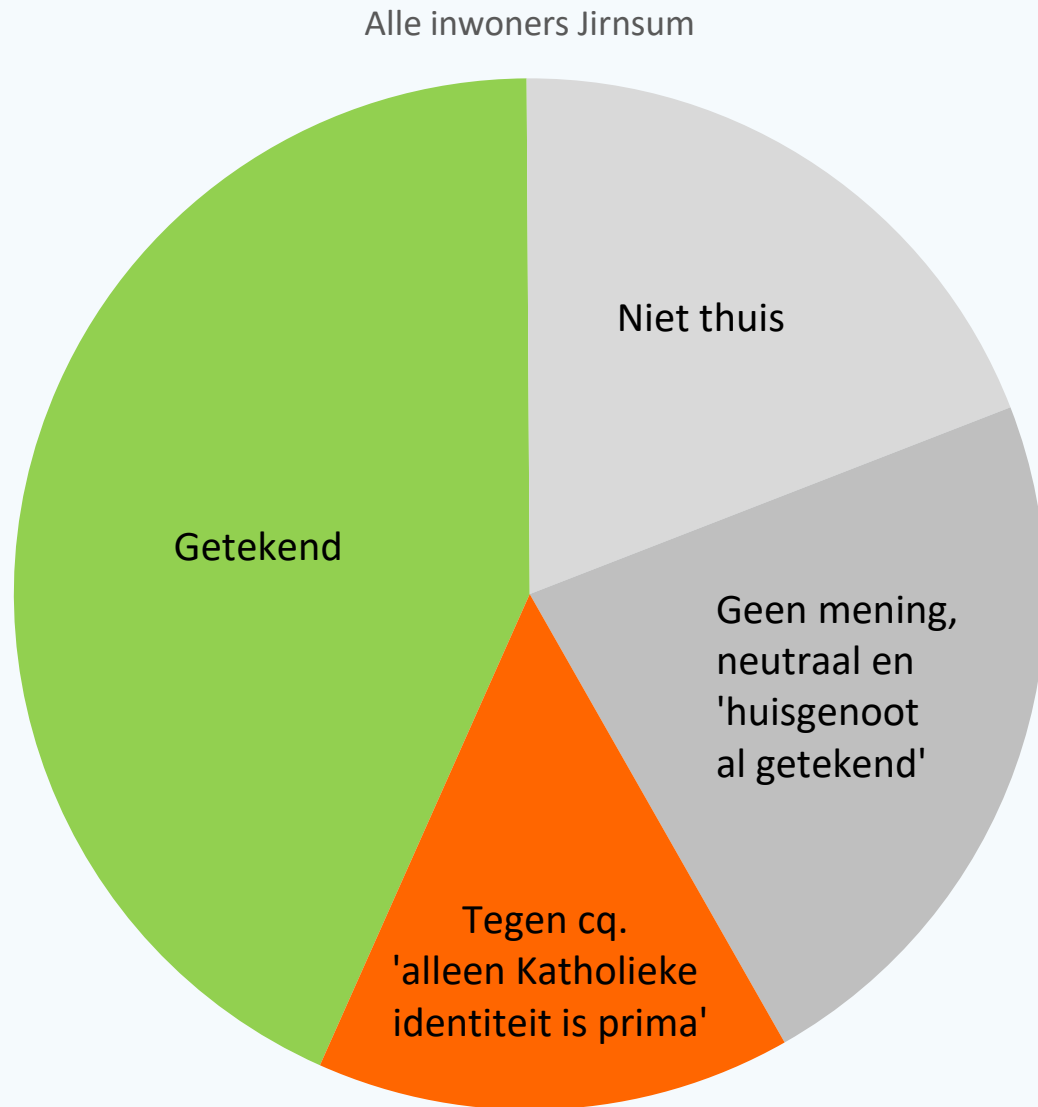
Aantal inwoners Jirnsum	1390		Aantal bewoonde woningen Jirnsum	588	
Getekende petities (alle)	615		Woningen getekend (alle)	325	
Getekende petities (oud Jirnsumers)	14		Woningen getekend (oud Jirnsumers)	10	
Getekende petities (dorpsbewoners)	601	43%	Woningen getekend (dorpsbewoners)	315	54% (gem. 1.9 handtekening per woning)
Niet getekend (dorpsbewoners)	789	57%	Woningen niet getekend	273	46%

Onder te verdelen in

Wel getekend	43%
Niet getekend (57%) reden:	
<i>Niet thuis</i>	19%
<i>Geen mening, neutraal, onbekend en 'huisgenoot al getekend'</i>	23%
<i>Tegen / alleen katholieke identiteit is prima</i>	15%
	100%

Dit staatje is mede gebaseerd op uitvraag achteraf aan de vrijwilligers. Er zijn slechts ten dele exacte cijfers vastgelegd over deze verdeling.

2. Resultaten (2/4)

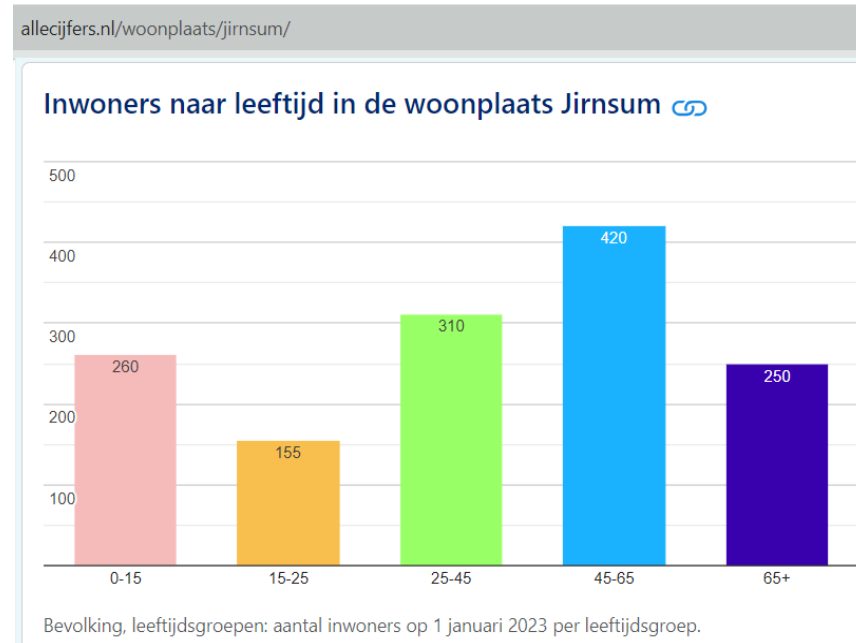

Wel getekend	43%
Niet getekend (57%) reden:	
<i>Niet thuis</i>	19%
<i>Geen mening, neutraal, onbekend en 'huisgenoot al getekend'</i>	23%
<i>Tegen / alleen katholieke identiteit is prima</i>	15%
	100%

2. Resultaten (3/4)

Op verzoek van PBJ hieronder statistieken per leeftijdscategorie. Hierbij is wederom gebruik gemaakt van de data van allecijfers.nl. Het enige wat beschikbaar is op deze website zijn onderstaande categorieën. Dit hebben we naast onze gegevens gelegd. Onderaan en op de volgende sheet nog enkele opmerkingen t.a.v. interpretatie van de data.

Cat.	Handtek	Inw. jirnsum	Perc cat getekend
0-15	41	260	15,8%
15-25	66	155	42,6%
25-45	113	310	36,5%
45-65	190	420	45,2%
65+	169	250	67,6%
	579	1395	

Opmerking:

- 579 ondertekenaars hebben hun leeftijd ingevuld

2. Resultaten (4/4)

De percentages “Getekend dorpsbewoners” en “Tegen” zullen in de praktijk hoger zijn dan wij in onze presentaties hebben aangegeven, omdat:

- wij alle Jirnsomers als basis hebben genomen, daar zitten dus ook alle jonge kinderen bij. Hierdoor is het getoonde beeld licht vertekend. We hebben helaas geen exacte aantallen per leeftijd, alleen per leeftijdscategorie. De gehele categorie 0-15 jaar weglaten kan wel:
 - “Getekende petitie (dorpsbewoners)” gaat dan (absoluut) met 6.2% omhoog
 - “Tegen” gaat dan (absoluut) met 2.2% omhoog
- wij de niet thuis groep buiten beschouwing hebben gelaten. Als we die groep naar rato verdelen over de overige categorieën heeft dit het volgende effect:
 - “Getekende petitie (dorpsbewoners)” gaat dan (absoluut) met 8.3% omhoog
 - “Tegen” gaat dan (absoluut) met 3.3% omhoog
 - taartpunt “Niet thuis” verdwijnt
- met bovenstaande ‘correcties’ zou het percentage “Getekend dorpsbewoners” rond het percentage “Woningen getekend dorpsbewoners” (54%) komen te liggen. Wellicht is dat laatste percentage nog het meest betrouwbaar. De praktijk leert ook dat voor het overgrote deel van de woningen geldt dat de bewoners van een enkele woning dezelfde mening hebben t.a.v. deze petitie.

3. Conclusies

- Het aantal getekende petitiees is groot. Groter dan we hadden verwacht. Dit sluit aan bij de signalen die wij voorafgaand aan dit proces vanuit het dorp ontvingen, hetgeen de reden was voor deze petitie.
- Bijna de helft van de inwoners heeft een handtekening gezet. Een kleiner deel is expliciet tegen. Het resterende grijze deel hebben we niet kunnen bereiken of houdt zich afzijdig.
- Het dorp geeft hiermee een duidelijk signaal af dat er behoefte is om, naast de katholieke identiteit, ook de openbare identiteit in het basisonderwijs van Jirnsum te behouden. Het vraagt de betrokken partijen zich hiervoor in te zetten.
- Vanuit het feit dat enkele gezinnen al besloten hebben hun kinderen op een andere openbare school buiten Jirnsum onder te brengen, maar ook vanuit de gesprekken die wij hebben gevoerd met dorpsbewoners, concluderen wij dat behoud van de openbare identiteit belangrijk is voor de leefbaarheid en het 'mienshipsgefoel' van ons dorp.
- Beide scholen delen nu één gebouw, maar toch is de afstand tussen beide voelbaar groot. Deze conclusie volgt niet alleen uit de vele gesprekken die wij tijdens het ophalen van de petitiees hebben gevoerd, maar ook uit de correspondentie vanuit de scholen zelf en het draagvlakonderzoek.
- Plaatselijk Belang Jirnsum steunt onderzoek naar een duurzame inpassing van de openbare identiteit in het basisonderwijs in Jirnsum. Zie [deze sheet](#) voor meer details.
- Dit is een belangrijk moment in de geschiedenis van het Jirnsumer basisonderwijs. Als we nu niets doen, is naast de bakker, slager en supermarkt straks ook het openbaar onderwijs voorgoed verdwenen uit Jirnsum.

4. Hoe nu verder? (1/2)

Op 4 september jl. hebben wij de resultaten aan de wethouders en dorpencoördinator van de gemeente Leeuwarden gepresenteerd. Wat wij hebben gevraagd aan de wethouders:

- Inspanning van de wethouders om een manier te vinden om de openbare identiteit in het basisonderwijs in Jirnsum te behouden.
- Inspanning van de wethouders om verder te kijken dan wetgeving. Ja, er is een alternatief voor de openbare school binnen een bepaalde straal. Maar wat doet deze cijfermatige wetgeving met de leefbaarheid en het mienskipsgemoel in een hechte dorpskern van Friesland?

De wethouders en dorpencoördinator waren onder de indruk van de zorgvuldigheid van ons proces en van het duidelijke signaal wat het dorp heeft afgegeven. De wethouder van onderwijs, mevrouw Kramers, heeft aangegeven beide stichtingen te benaderen en mee te geven open te staan voor ons verhaal en het signaal vanuit het dorp. Daarnaast is de wethouder te allen tijde bereid bij te dragen aan een eventueel vervolg in de vorm van procesbegeleiding bij gesprekken tussen beide partijen.

4. Hoe nu verder? (2/2)

Op 11 september a.s. presenteren wij de resultaten aan de directeuren van beide scholen en besturen van beide stichtingen. In de visies en identiteiten van beide scholen en stichtingen zien wij niet alleen verschillen, maar ook belangrijke overeenkomsten: In beide gevallen wordt de nadruk gelegd op respect voor anderen en het belang van samenwerking. Beide scholen/stichtingen richten zich op gemeenschapszin en verantwoordelijkheid, zowel individueel als collectief.

In de visie van BMS staat o.a. het volgende geschreven: We hebben een open houding, zijn nieuwsgierig en denken in kansen en mogelijkheden. Dit zijn niet alleen woorden, het zit verweven in ons gedrag.

De visie van Proloog geeft o.a. aan: We respecteren en waarderen verschillen onderling. We breken muren af en bouwen bruggen. Alleen zó komen we verder.

Wat wij vragen van de colleges van bestuur van Proloog en BMS en directeuren van It Tredde Sté en Sint Radboud:

- Handel naar de eigen visie. Ga daadwerkelijk met elkaar in gesprek en neem inderdaad die open en nieuwsgierige houding aan, respecteer en waardeer elkaar en denk in kansen en mogelijkheden, zodat er bruggen kunnen worden gebouwd.
- Laat het belang van de kinderen, de dorpsbewoners en (de leefbaarheid in) het dorp Jirnsum voorop staan;
- Kijk niet alleen naar de korte termijn, maar juist ook naar de lange termijn;
- Vind gezamenlijk een mogelijkheid om voor Jirnsum één school te creëren waarbij zowel de katholieke als openbare identiteit behouden blijft. Dit kan op verschillende manieren, waarbij de ene meer tijd en energie vraagt dan de andere.

De beloning van de inspanning die bovenstaande vergt zal enorm zijn en kan beide stichtingen bovendien een hoop positieve publiciteit opleveren.

5. Vragen van dorpsbewoners en onze antwoorden (1/4)

Een deel van onze dorpsgenoten heeft ons vragen gesteld, tijdens het ophalen van de petitie of gewoon ‘yn de buorren’. Wij hebben vele interessante gesprekjes aan de deur gevoerd. De belangrijkste en meest voorkomende vraagtekens hebben we hieronder voor zover mogelijk beantwoord. Waar nodig hebben we ook achtergrondinformatie toegevoegd. Dit geeft wellicht nog wat extra inzicht in het wat, hoe en waarom van deze petitie.

Er zijn toch al gesprekken gevoerd tussen de besturen van beide stichtingen n.a.v. het draagvlakonderzoek?

- Ondanks de adviezen uit het draagvlakonderzoek zijn er geen serieuze pogingen gedaan om beide identiteiten in één school samen te brengen. De wil moet er zijn. Hopelijk komen de partijen door de resultaten van deze petitie tot het inzicht dat er actie nodig is in het belang van Jirnsum en haar kinderen.

Het besluit is toch al gevallen, is de petitie dan niet zinloos?

- De Bisschop Möller Stichting heeft aangegeven niet een vorm van samenwerking te willen aangaan. Toen dit besluit werd genomen was de informatie vanuit deze petitie echter nog niet beschikbaar. Met deze petitie, en het duidelijke signaal en de behoefte die het aangeeft, gaan wij er vanuit dat dit besluit herzien wordt en men alsnog om de tafel gaat.

Is Plaatselijk Belang Jirnsum (PBJ) betrokken geweest bij de petitie?

- In eerste instantie is de petitie gestart zonder PBJ. Vanwege tijdsdruk (vakantieperiode) hebben wij gemeend snel te moeten handelen vanaf het moment dat we zijn gestart. PBJ heeft destijds geen standpunt ingenomen in het draagvlakonderzoek omdat de dorpsbewoners in deze fase direct door de onderzoekers werden geconsulteerd en er geen vertegenwoordiging vanuit PBJ werd gevraagd.

Wij hebben na het bezorgen van de petitie echter contact opgenomen met PBJ, omdat wij ook inzagen dat steun van PBJ nuttig en nodig kan zijn. Vanaf dat moment hebben wij hen meegenomen in onze acties en gepoogd hen te overtuigen van nut en noodzaak van deze petitie. PBJ heeft onlangs het volgende standpunt ingenomen, waar wij als petitiecommissie erg blij mee zijn:

PBJ erkent dat uit de resultaten blijkt dat er een brede groep dorpsgenoten is die het belangrijk vindt dat nu en in de toekomst de openbare identiteit in het basisonderwijs van Jirnsum aangeboden wordt. PBJ steunt de gestelde vragen aan wethouders en de schoolbesturen om te onderzoeken of en in welke vorm de openbare identiteit duurzaam ingepast kan worden in het basisonderwijs in Jirnsum.

5. Vragen van dorpsbewoners en onze antwoorden (2/4)

Wat zijn de verschillen tussen beide identiteiten en visies? Wat is nou eigenlijk die openbare identiteit?

- Er zijn veel overeenkomsten, maar ook veel verschillen. De meest relevante verschillen staan hieronder. Let op, besef dat een deel van de ouders hun keuze voor een basisschool voor hun kinderen mede baseert op het onderstaande. Voor een bepaalde groep ouders is het zelfs leidend in de keuze. Daarnaast is het algemeen bekend dat (een deel van de) nieuwkomers hun keuze voor een woonplaats mede baseren op de identiteiten van de aanwezige school/scholen.

Identiteit scholen:

Onderwerp	KBS Sint Radboud	OBS It Tredde Sté
Religieuze Inspiratie	Wordt geïnspireerd door de katholieke traditie, wat zich uit in verhalen, rituelen en vieringen die de identiteit van de school versterken.	Is een openbare school zonder specifieke religieuze achtergrond en staat open voor diverse levensbeschouwingen.
Levensbeschouwelijke Focus	Vindt zijn basis in de katholieke waarden van spiritualiteit, gemeenschapszin en kwaliteit, wat het handelen en de visie van de scholen vormt.	Zet vooral in op diversiteit en een breed respect voor verschillende overtuigingen.

Missie/visie stichtingen:

Onderwerp	Bisschop Möller Stichting	Stichting Proloog
Religieuze Identiteit	Katholieke scholenorganisatie waar spiritualiteit een belangrijke rol speelt. Er is een expliciete verwijzing naar katholieke tradities, rituelen en vieringen, en waarden zoals de "bonum commune". (het gemeenschappelijk goede).	Openbaar onderwijs zonder een religieuze achtergrond, met focus op democratische waarden en gelijkwaardigheid.
Oog voor Spiritualiteit	Er wordt expliciet aandacht besteed aan het mysterie van het leven en spiritualiteit, wat verweven is in het onderwijs en de omgang met leerlingen.	De nadruk ligt op persoonlijke ontwikkeling en democratische waarden zonder religieuze invalshoek.

5. Vragen van dorpsbewoners en onze antwoorden (3/4)

Op de KBS Sint Radboud zijn toch ook alle kinderen welkom?

- Helemaal waar. Maar dat wil niet zeggen dat iedereen die het openbare gedachtengoed aanhangt ook voor deze school kiest. Voor deze groep is er geen basisschool in Jirnsum. En dat betekent nogal wat.

Waarom deze moeite, aangezien Proloog toch al heeft aangegeven dat de school wel onder BMS mag vallen en de directeur van de Sint Radboud kan aanblijven? Wat verandert er dan nog?

- Dat klopt. Maar wat er niet verandert (als we niets doen) is de identiteit en visie van de school.

Waarom richt de petitie zich tegen de Sint Radboud / BMS stichting?

- De petitie richt zich op het in kaart brengen van de behoefte naar behoud van de openbare identiteit. De petitie richt zich zeker niet tegen de Sint Radboud en/of BMS stichting of welke partij dan ook. Wij zijn onpartijdig en denken uitsluitend in het belang van Jirnsum en haar kinderen. Genoemde partijen zijn uiteraard wel belangrijke schakels als het gaat om verandering cq. een oplossing te bewerkstelligen.

Waarom zijn de petitie huis aan huis en persoonlijk opgehaald?

- In de eerste plaats om zoveel mogelijk reacties te krijgen. Daarnaast geeft het een mogelijkheid om tekst en uitleg te geven. Daar was bij een deel van onze dorpsgenoten behoefte aan is gebleken.

Jullie mogen niet zomaar een petitie opstarten, waarom doen jullie dit en wie heeft hiertoe toestemming gegeven?

- Voor een petitie is geen toestemming nodig. Wij hebben hier vooraf met de gemeente overleg over gehad. Iedereen is vrij om middels een petitie een bepaalde stelling of mening te peilen.

5. Vragen van dorpsbewoners en onze antwoorden (4/4)

Doen jullie dit vanuit de openbare school?

- Nee, wij zijn onafhankelijk en denken uitsluitend in het belang van het dorp en haar kinderen. Wij hebben verschillende achtergronden, zowel openbaar als katholiek.

Wat goed dat jullie dit doen voor het dorp. Kost dit niet veel tijd?

- Ja dit kost ons veel tijd. Wij hebben zelf geen schoolgaande kinderen meer maar doen dit met veel plezier, in het belang van het dorp en haar kinderen. Wij, en ook de vrijwilligers die ons geholpen hebben, hebben deels een openbare en deels een katholieke achtergrond. Het was mooi om te zien dat we veel bijval krijgen voor dit initiatief van zowel voor- als tegenstanders van de petitie.

Hebben jullie ook iets te maken met het artikel in de LC “Katholieke school weigert samenwerking in Jirnsum, bestuur openbaar onderwijs perplex”?

- Nee zeker niet. Wij zijn pas begin juni voor het eerst bij elkaar gekomen. Daarnaast zijn wij onafhankelijk en peilen wij alleen een mening in het dorp, niks meer en niks minder. Wel is het zo dat de pers ons al benaderd heeft en geïnteresseerd is in ons verhaal, maar we hebben hen bewust afgehouden om het proces niet te verstoren. Als de tijd er rijp voor is, zullen wij de pers te woord staan.